

Ime izvira

Korentan, Orehek

Pripadnost zaledja izvira VTPodV

1010 Kraška Ljubljana

Pripadnost zaledja izvira vodonosnemu sistemu

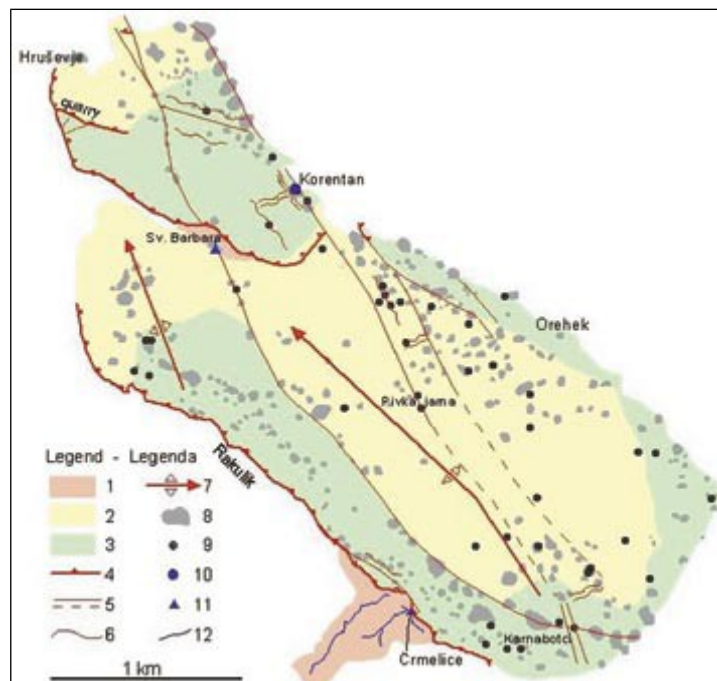
11824 Pivka

Tektonska enota

V tektonskem smislu je Orehovški kras del tektonske enote Javorniško-Snežniških grud (Pleničar, 1970), po Placerju (1981, 1999) pa je del Snežniške narivne grude, ki je narinjena na Komensko narivno grudo. Kontakt med eocenskim flišem in zgornje krednim apnencem je SZ od Korentana prelomen. Ta prelom sledimo na izviru Korentana, potem pa ga lahko sledimo vse do brezna Pivka jama. Predel SZ od Orehka predstavlja erozijsko mejo med flišem in zgornje krednim apnencem in prelomno mejo med zgornje krednim in apnencem liburnijske formacije. Kraški teren med Orehkom in Rakulikom je naguban v dve skoraj vzporedni antiklinali in premrežen s prelomi dinarskih smeri ter z razpoklinskimi in porušenimi conami dinarskih in prečno-dinarskih smeri.

Geološke in hidrogeološke značilnosti zaledja izvira

Tako imenovani Orehovški kras pokriva okrog 9 km² površine. Srednja nadmorska višina kraškega območja je okrog 620 m. n. m., maksimalna pa 725 m. n. m.

Zgornjekredne nekoliko zrnate in brečaste apnence z rudisti so našli okrog prestranškega gradu, potem pa še v ozkem pasu pri Orehku ter južno od Hruševja in severno od Saješč in Rakulika. Osrednji del grebena pa je sestavljen iz paleogenskih apnencev. To je temni apnenc liburnijske formacije s foraminiferami Rhipidionina liburnica Stache in Rhipidionina liburnica Stache ter s polži Stomatopsis sp. in Cosinia cf. Odlikujejo se po drobnozrnati strukturi, po dobro razvitih skladih, ki nekje že prehajajo v skrilavi apnenc, in po tem, da vsebujejo nekaj roženca.

Zahodna in jugozahodna meja med karbonati in flišem je narivna, kar pomeni, da so karbonati narinjeni na eocenski fliš med Hruševjem, Rakulikom in Kočami (Legenda h geološki karti: 1 - eocenski fliš, 2 - paleogeni apnenc, 3 - kredni apnenc, 4 - nariv, 5 - viden in pokrit prelom, 6 - razpoklinska cona, 7 - os antiklinale, 8 - vrtača, 9 - kraška jama, 10 - izvir, 11 - ponor, 12 - površinski tok).

Apnenec je dobro zakrasel z značilnimi površinskimi in podzemnimi kraškimi oblikami. Gostota vrtač, ki so večinoma razporejene vzdolž glavnih tektonskih con, je približno 60 na km². Registriranih je tudi okrog 40 jam. Na južnem obrobju površinski tok Črmelic ponika na stiku fliša z apnencem in dodatno napaja kraški vodonosnik. Ta se prazni skozi izvir Korentan, kjer vode prihajajo na površje skozi številne razpoke v 50 m široki izvorni coni. To pomeni, da infiltrirana voda hitro doseže zasičeno cono vodonosnika. Posledica je dvig nivoja podzemne vode in posledično povečanje pretoka izvira. V tem procesu »nova« voda iztisne »staro« vodo, ki je bila že predhodno uskladiščena v vodonosniku in ima enak kemizem kot voda, ki je iztekala skozi izvir pred nevihto. Zato se specifična električna prevodnost v tej fazi ne spreminja. Šele začetek padanja njenih vrednosti napove prvi prihod nove, nevihtne vode do izvira. Zaostanek za začetkom naraščanja pretoka je za posamezne dogodke različen, vendar z zamudo od nekaj ur do enega ali dveh dni relativno kratek. To kaže na zelo hiter tok in tudi transport raztopljenih snovi skozi kraški vodonosnik, s tem pa tudi na zelo veliko ranljivost sistema.

Razpoložljivi nizi hidroloških podatkov ARSO

Na območju zaledja izvira ni razpoložljivih hidroloških podatkov.

Črpanja – odvzemi

Izvir Korentan je glavni iztok iz vodonosnika Orehovškega krasa. Do leta 1972 je bil zajet za vodooskrbo Postojne, v zadnjem času pa razmišljajo, da bi ga kot rezervni vir ponovno vključili v sistem.

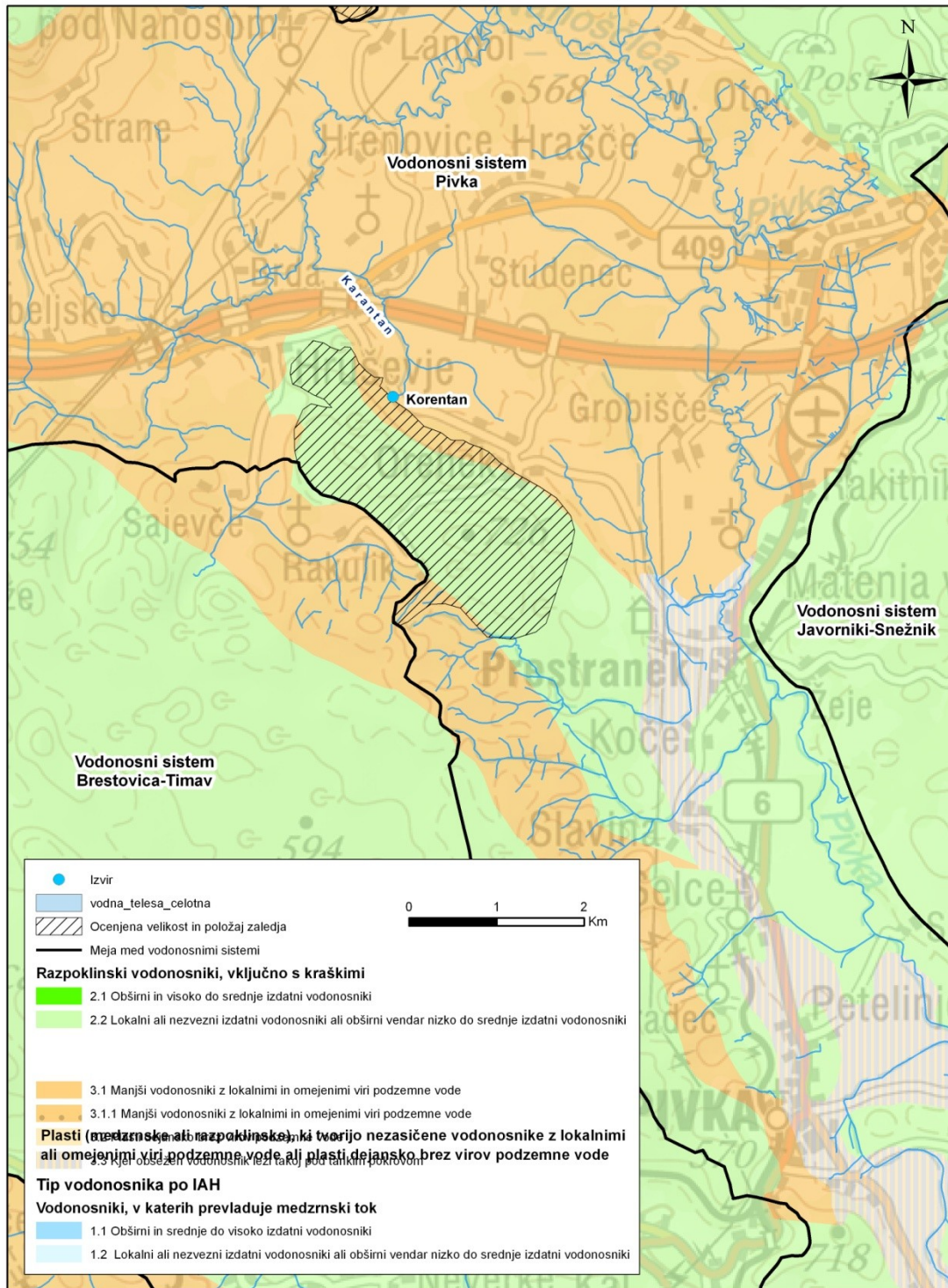
Določitev zaledja

- ❖ Metoda izračuna: obstoječe raziskave

Razmejitev napajalnega zaledja izvira Korentan je bila osnovana na razumevanju geološke strukture, izračunu vodne bilance in na podlagi rezultatov sledilnih poskusov. Izračun vodne bilance je bil osnovan na meritvah pretoka v hidrološkem letu 2003/2004. Povprečni pretok v tem času je znašal 0,2 m³/s, količina padavin, merjenih na meteorološki postaji Postojna je znašala 1618 mm, vrednost evapotranspiracije po Penman-u pa je znašal 592 mm. Izračun napajalnega zaledja iz vodne bilance je tako znašal 5,8 km². Manjši del zaledja (približno 0,2 km²) pripada površinskemu odtoku, preostanek pa podzemnemu kraškemu odtoku.

- ❖ Velikost zaledja: 5,8 km²

Karta zaledja izvira

Fotografija izvira

Vir

- Petrič, M. & Šebela, S., 2004: Kartiranje ranljivosti v zaledju izvira Korentan, Slovenija - Acta Carsologica, 33/2, 151 - 168, Ljubljana